

1 juni 2025

De discipelen bereiden zich voor

Handelingen 1:12-26

Thema: Op volle sterkte

Doel

De kinderen leren dat de groep van elf discipelen aangevuld moest worden. De plaats van Judas mag niet leeg blijven. Twaalf getuigen zijn nodig om van Jezus te getuigen.

Toelichting

De elf discipelen die na Hemelvaart terugkeren naar Jeruzalem realiseren zich dat Jezus twaalf mannen heeft geroepen. Nu ontbreekt er één: Judas. Hij heeft zijn Heer verraden en leeft niet meer. Petrus neemt het woord. Hij overtuigt de anderen dat ze verder moeten en dat iemand anders de lege plaats van Judas moet innemen. Dan zijn ze weer met twaalf. Op volle sterkte kunnen ze dan getuigen van de Opgestane Heer. Na goed nadenken en vooral bidden wijst God Mattias aan door het lot.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Weer met twaalf

Richtlijnen: Zitten de kinderen alleen aan een tafel? Staan er twee of vier tafels bij elkaar, zodat je kunt samenwerken? Als de kinderen naar de gymzaal gaan, lopen ze dan twee aan twee achter de juf aan? Hoe moet het als er één jongen of meisje overblijft? Of als er iemand ziek is? Hoe gaat het als er een nieuwe leerling in de klas komt? Jezus heeft eens twaalf leerlingen uitgekozen. Judas is er niet meer. Hij is gestorven. Allemaal missen ze hem. Ze zijn met één te weinig. Petrus zegt: er moet iemand bij komen iemand die de Here Jezus goed kent en veel van Hem houdt. Ze vragen aan God om hen te helpen bij het kiezen van iemand om van de Here Jezus te vertellen. Dan wijst God Mattias aan.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: Invaller voor Judas

Richtlijnen: Voetballen doe je met elf jongens of meisjes. Het hele team is een elftal. Als iemand ziek is of geblesseerd moet er een invaller komen. Het elftal moet compleet zijn, anders ben je niet sterk genoeg om goed te spelen. Jezus had een twaalfstal uitgekozen, twaalf leerlingen die met Hem mee mochten reizen. Hij legde die vriendengroep veel uit over God en Hemzelf. Zij mochten Jezus' wonderen zien, met Hem eten en Hem zien bidden. Judas heeft Jezus verraden en kan niet meer terugkeren. Hij is dood. Pijnlijk en verdrietig. Petrus zegt na Hemelvaart, terwijl ze wachten op de komst van Gods Geest. Er moet een ander in plaats van Judas komen. Jezus koos immers twaalf mensen. Ze denken na en vragen God om raad. Hij geeft hun Mattias. Er staat nu een complete groep volgelingen klaar voor Gods werk na Pinksteren.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: In plaats van Judas?

Richtlijnen: Judas heeft een pijnlijke, onherstelbare, lege plaats achtergelaten in de groep discipelen van Jezus. Hij heeft bewust gebroken met zijn Meester. Als zou hij willen, hij kan niet meer terugkomen, want hij is dood. Petrus zwijgt niet over wat is gebeurd Hij was niet goed, vol van zonde. En toch moeten ze nu verder, gaan getuigen van hun Heer in heel de wereld.

Nu kan iemand niet zomaar de plaats van een ander mens innemen. Ieder mens is uniek. Maar het werk in opdracht van Jezus moet met twaalf mensen gebeuren. Daarom zoeken de elf iemand met de juiste eigenschappen. Een ooggetuige van Jezus' leven op aarde, iemand die Hem door en door kent en liefheeft. Eigenlijk kan alleen God zelf zien of iemand daaraan voldoet. Onder leiding van Petrus bidden ze tot God. Hij mag beslissen. De keuze valt op Mattias. Dan het team zendelingen compleet.

Vraag als afsluiting/verwerking aan de jongeren wie er in een kerk nodig zijn om goed te functioneren. Denk aan kerkdiensten, bezoekerwerk, elkaar helpen en wat je daarvoor nodig hebt (bijv. geld).

Extra Bijbelgedeelte: Kolossenzen 1:1-8

(Paulus maakt duidelijk dat hij als apostel andere gelovigen, helpers, nodig heeft om zijn werk te doen. Epafraas (vs. 7) bijvoorbeeld. Epafraas heeft de Kolossenzen geleerd wie Jezus is. Paulus bouwt op zijn werk voort als een andere dienaar van Christus.)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Algemene inleiding

Terwijl de discipelen (apostelen) in de tussentijd wachten op de hemelse kracht, de Heilige Geest, die Jezus beloofd had, zochten ze een vervanger voor Judas. Een man die al die tijd met hen meegelopen was vanaf de doop van Johannes tot de dag van de ten hemelvaart van Jezus: een getuige van de opstanding van Jezus.

Door gebed en door het gebruik maken van lot werd Mattias als plaatsvervanger van Judas, als oudste, gekozen. Na intensief gebed gingen de discipelen loten wie de opvolger van Judas zou worden. In Leviticus 16:8 ligt de basis voor loten. Loten komt ook op andere plaatsen voor in Oude Testament, zoals in Jozua 18:6 of Jona 1:7. Maar het blijft heel belangrijk dat gebed altijd voorafgaat aan loten. De twaalf discipelen staan voor twaalf stammen. Ze worden naar heel het verstrooide Israël uitgezonden. Uiteindelijk is het Evangelie wel voor heel de wereld. Kijk maar naar de eerste Pinksterdag en daarna naar het werk van Paulus. Judas moest vervangen worden om de twaalf weer compleet te maken. Later toen Jakobus stierf hoefde dat niet meer. Dit is een praktische voorbereiding op het opstarten van Christus' kerk totdat ze het cadeau van de Heilige Geest mogen ontvangen en echt als Gods getuigen aan de slag kunnen.

Meer gedetailleerde beschrijving (vers voor vers)

Betanië lag op de Olijfberg. Jezus logeerde vaak in het huis van Lazarus en zijn beide zusters, Jezus' aardse thuis tijdens zijn rondzwervingen door Israël. Betanië lag een sabbatsreis van Jeruzalem vandaan: 2000 el: 0,9 km.

De Olijfberg is een bijzondere plaats. Ezechiël zag hier de weggaande heerlijkheid van God (Ezechiël 11:23), hier komt zijn heerlijkheid ook weer terug (Ezechiël 43:2); Zacharia zag de voeten van God op de Olijfberg staan (Zacharia 14:13).

Bovenvertrekken: ze konden woonruimtes zijn, maar ook ruimtes waar gebeden werd en waar rabbijnen studeerden.

Bij de vervanging van Judas gingen verschillende Schriftwoorden in vervulling:

Vs. 20 Psalm 29: 26 ging in vervulling: onbewoonde bloedgrond.

Psalm 109: 8 ging in vervulling: Judas werd vervangen.

Een apostel is een getuige van Jezus' opstanding

Betekenis Josef: God voegt toe/ geeft vermeerdering; Barsabbas; zoon van Sabas: oudere man; bijnaam Justus: de rechtvaardige

Betekenis Mattias: geschenk van God

De betekenis van een groep van 120. Er was al een redelijk grote groep christenen. Het begin van de kerk van Christus.

Een of twee vragen bij het gedeelte

- Welke opdracht hebben wij en wat doen wij in deze tussentijd voor God in afwachting van de komst van de HEER en de komst van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde?

Auteur: AS-dR

Liederen

Psalm 133

Lied 680

(=Gezang 250 LvdK)

Lied 692

Toen de Heer was opgestaan

Hemelhoog 199

Als je bidt, zal Hij je geven

Hemelhoog 101

Ik moet weggaan

Hemelhoog 231

Wees niet bedroefd

Hemelhoog 240

Zeg het voort

Hemelhoog 691

Kom heel dicht bij mij

Opwekking voor kinderen 6

Auteur: PZ

Weer met twaalf!

Inleiding

Praat met elkaar over een kind uit de klas dat is vertrokken. Misschien door verhuizing, naar een andere school, of door ziekte thuis is.

Hoe los je dat op in de klas als je 2 aan 2 in de rij moet staan? Of als je met je schoudermaatje moet samenwerken en die heb je precies niet, wat dan?

En hoe gaat dat eigenlijk als er een nieuw kind in de klas er ineens bij komt? Kan dat wel? Ben je dan niet met te veel? Hoe los je dat dan op?

In het Bijbelverhaal van vandaag gaat het over de discipelen. Ze zijn wel bij elkaar, maar missen één iemand. Ze zijn nu met te weinig. Hoe lossen zij dit op?

Bijbelverhaal

Nadat de Here Jezus in de hemel is opgenomen, lopen de discipelen terug naar Jeruzalem. Als ze in de stad aankomen, lopen ze direct naar een huis. Ze gaan daar naar binnen. Naar de bovenverdieping. Dat is namelijk de plek waar de discipelen elkaar altijd ontmoeten. Weten jullie nog wie de twaalf leerlingen van Jezus zijn? Petrus, Johannes, Jakobus, Andreas, Filippus, Thomas, Bartolomeüs, Matteüs, nog een Jakobus, Simon en tot slot Judas, de zoon van Jakobus. Dat is niet de Judas die de Here Jezus heeft verraden.

Maar wacht! Als je goed hebt opgelet, dan zijn dit elf mensen! Ze waren toch met z'n twaalfen? Jezus heeft toch in het begin 12 leerlingen uitgekozen?

Ja, dat klopt! Maar weet je, Judas, degene die Jezus heeft verraden met een kus, is er niet meer. Judas is gestorven. En ze missen Hem allemaal.

Ze zijn nu met één te weinig.

Petrus zegt: 'Iemand anders moet nu de plaats van Judas innemen. De Here Jezus heeft in het begin precies 12 leerlingen aangewezen. We moeten weer aangevuld worden, zodat we weer met z'n twaalfen zijn.'

En het moet een man zijn, die vanaf het begin erbij geweest is. Vanaf het begin dat wij met de Here Jezus door het land trokken. Hij moet de Here Jezus goed kennen en veel van Hem houden. En hij moet, net als wij, kunnen vertellen dat hij zelf heeft gezien dat Jezus is opgestaan uit de dood. En dat Hij weer leeft!

De discipelen zijn het met Petrus eens. Ze stellen twee mannen voor: Jozef en Mattias.

Tja, wie moeten ze nu kiezen? Dan knielen de discipelen neer en beginnen eerbiedig te bidden tot God. Hij zal hen helpen de juiste persoon te kiezen.

'Here, U kent alle mensen door en door. Wilt U uw keuze aanwijzen? Laat hij de nieuwe discipel worden in de plaats van Judas!'

En de Here God verhoort hun gebed en wijst Mattias aan. Voortaan is hij de twaalfde discipel. Hij is nu één van de twaalf discipelen. Nu zijn ze weer met 12. Ze zijn weer compleet.

Auteur: RS

Invaller voor Judas

Inleiding

Weet je hoeveel spelers er in een voetbalteam zitten? Precies, dat zijn er 11. Als er een paar mensen van het team ziek zijn of op vakantie, dan heb je een probleem. Er moeten invallers gezocht worden. Mensen uit een ander team, desnoods je broer of je zus, want er zijn 11 spelers nodig. Heel soms gaat een wedstrijd niet door, omdat er niet genoeg spelers zijn om het spel te kunnen spelen.

Bijbelverhaal

Vandaag gaat het over de groep discipelen van Jezus. Jezus had twaalf discipelen uitgekozen om Hem te volgen. Maar er zijn er nog maar 11, er ontbreekt er één. Het gedeelte van vandaag start net na de Hemelvaart van Jezus. De discipelen gaan van de Olijfberg terug naar Jeruzalem. Het zal raar en vreemd geweest zijn. Veertig dagen hadden ze Jezus nog een soort van bij zich gehad nadat Hij was opgestaan uit de dood. Maar nu is Hij echt weg, teruggeslagen naar zijn vader in de hemel. In Jeruzalem gaan de discipelen naar het huis waar ze steeds bij elkaar kwamen. Petrus, Johannes, Jakobus en Andreas. Verder nog Fillippus, Thomas, Bartelomeüs, Matteüs en Jakobus de zoon van Alfeüs. Ook Simon de Zeloot en tenslotte ook nog Judas de zoon van Jakobus. In dit huis waren ook vrouwen die met Jezus meegegaan waren naar Jeruzalem. Maria, de moeder van Jezus en de broers van Jezus waren daar ook. Ze waren voortdurend aan het bidden, samen met de discipelen.

Elke dag waren ze bij elkaar. Op een van die dagen staat Petrus op. Er zijn ongeveer 120 mensen bij elkaar. Petrus zegt: 'Mensen, jullie weten wat er met Judas Iskariot is gebeurd. Judas was een discipel van Jezus. Hij hoorde bij ons en deed hetzelfde werk als wij. Maar hij heeft Jezus verraden. Hij hielp de mensen die Jezus gevangen wilden nemen. Hij kreeg daar geld voor. Judas leeft niet meer. Hij is gestorven op het stuk land dat hij zelf had gekocht. Iedereen heeft hiervan gehoord. We zijn nu maar met elf, iemand anders moet het werk van Judas gaan doen. Er moet iemand gevonden worden die samen met ons kan gaan vertellen over Jezus, dat Hij is opgestaan uit de dood! Degene die we zoeken moet een man zijn die steeds bij ons was toen Jezus nog leefde. Vanaf de doop van Jezus door Johannes de Doper tot de dag dat Jezus naar de hemel is gegaan. Samen met ons kan deze man dan gaan vertellen over Jezus.

De groep mensen vindt dit een goed idee. Twee mannen worden voorgesteld: Josef Barsabbas, die als bijnaam Justus had en Mattias. Ze gaan bidden. 'Heer, U kent ons. Wijst U alstublieft van deze twee mannen de man aan die U gekozen hebt om apostel te worden in de plaats van Judas. Na het bidden loten Josef en Mattias. Mattias wint en de groep weet dat dit de wens van God is. Zo wordt Mattias de opvolger van Judas. De groep is weer compleet.

De mannen die Jezus gekozen had noemen we discipelen. Dat woord betekent leerling of volgeling van een leider. Hier dus leerling of volgeling van Jezus. Mattias wordt apostel, dat woord betekent net iets anders. Alle discipelen zijn apostelen geworden. Apostel betekent zending, iemand die gestuurd is door een ander. Jezus heeft net voordat Hij naar de hemel ging gezegd: 'Als de Heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen om mijn getuigen te zijn in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan het uiteinde van de aarde'. Jezus zelf stuurt de discipelen dus op pad om over Hem te gaan getuigen. Getuigen is meer dan alleen vertellen. Getuigen is vertellen wat je zelf hebt meegemaakt, de boodschap heeft dan nog meer waarde dan alleen een verhaal. Jezus heeft zelf van de discipelen apostelen gemaakt. Zendingen gestuurd door Jezus zelf.

Mattias is gekozen toen de mensen aan het wachten waren op de Heilige Geest. Wij wachten ook. Niet meer op de Heilige Geest, die is met Pinksteren al gekomen. Wij wachten op de terugkomst van Jezus. We geloven niet alleen in alle dingen die gebeurd zijn, maar we geloven ook in alle dingen die nog gaan komen. Jezus geeft ons ook de opdracht om van hem te getuigen. Te vertellen over hem en wat dat allemaal betekent voor het leven. Wij waren er niet bij toen Jezus leefde, maar we kunnen wel delen wat Jezus voor ons betekent. Wachten is dus niet met je armen over elkaar zitten tot het eindelijk gaat gebeuren. Nee wachten is getuigen. De apostelen vertelden over Jezus. Misschien vind jij vertellen over Jezus best moeilijk. Dat is het ook. Maar je kunt ook getuigen van Jezus door je manier van leven. Welke dingen doe je wel en doe je niet. Wat zit daar achter. Waarom vloek je niet, waarom helpen we mensen die in nood zijn, waarom gaan we naar de kerk? Je manier van leven is ook een getuigenis. Gelukkig hoeft je dit niet alleen te doen. Gods Geest wil je daarbij helpen. Het team is compleet. Er zijn twaalf apostelen. Er waren twaalf stammen, naar de zonen van Jakob. Wij en Gods Geest zijn ook een team. De apostelen gaan na de komst van de Geest aan de slag. Wij ook?

Auteur: CdG

In plaats van Judas

Inleiding

Stel: Je hebt met een groep vrienden een plan bedacht om samen te werken aan een bepaald doel. De taken zijn verdeeld en iedereen weet wat hij moet doen.

De voorbereidingen verlopen goed, de samenwerking is prima.

Opeens valt er iemand uit: één uit de vriendengroep is ziek geworden en moet een poos rusten om beter te worden.

Zo...! Daar hadden jullie niet op gerekend... wow, dat wordt extra hard werken.

Maar, je kunt natuurlijk ook kijken of iemand anders wil meewerken aan jullie project. Misschien lukt dat wel en kan iedereen verder werken aan zijn eigen deel, terwijl de 'nieuwe' de taak van de uitgevallen vriend kan overnemen.

Nou, succes gewenst allemaal!

Bijbelverhaal

De leerlingen van Jezus zijn teruggegaan naar Jeruzalem, nadat Jezus afscheid van hen heeft genomen. Nadat Jezus hen gezegend heeft, is Hij naar de Hemel teruggegaan.

Maar ze zullen niet zonder Hem achterblijven. Jezus zal zijn Heilige Geest bij hen laten komen, die hen verder zal helpen. Zij gaan zich erop voorbereiden om de woorden van Jezus en alles wat Hij hun geleerd heeft, verder te brengen. Eerst in Jeruzalem, dan daarbuiten en tenslotte de hele wereld over. Maar eerst moeten zij wachten op de Heilige Geest.

De leerlingen verzamelen zich ergens op een bovenverdieping in Jeruzalem.

Samen met de moeder en de broers van Jezus. Zij praten na over alles wat er gebeurd is, de afgelopen tijd. Ook bidden zij veel met elkaar.

Maar er is nog meer te doen: de lege plek van Judas moet worden opgevuld.

Eén van die dagen zijn er wel 120 mensen bij elkaar gekomen. Er zijn al best veel volgelingen van Jezus.

Petrus neemt het woord:

'Broeders en zusters, ik groet jullie in de naam van Jezus.

Wij, als eerste leerlingen van Jezus, zijn nog maar met ons elven, nu Judas er niet meer is.

Onze Heer had twaalf leerlingen gekozen. We moeten iemand anders aanstellen voor op die lege plaats. Judas heeft de Heer verraden en komt niet meer terug, hij is dood.'

Nou, als zij daar nog aan terugdenken... hoe was het toch mogelijk dat Judas dat had gedaan?

Was hij zo teleurgesteld in Jezus? Judas dacht dat Jezus een echte koning zou worden van Israël. Dat Hij de Romeinen zou verjagen en dat zij niet meer onderdrukt zouden worden.

Petrus gaat verder:

'Degene die de plaats van Judas in zal nemen moet vanaf het begin Jezus gekend hebben.

Vanaf de dag dat Jezus gedoopt werd door Johannes tot aan de Hemelvaart. Zo kan hij samen met ons getuigen van Jezus' opstanding.'

Ze denken diep na en brengen verschillende namen naar voren. Uiteindelijk worden twee namen gekozen van mannen, die aan deze eisen voldoen. Het zijn Josef Barsabbas, ook wel Justus genoemd en Mattias. Mooie namen.

'Justus' betekent 'de rechtvaardige' en 'Mattias' betekent 'geschenk van God.'

Om de juiste keuze te maken, gaan ze eerst in gebed:

'Heer, U kent deze mannen het beste, wilt U ons laten weten wie wij in de groep nodig hebben? Amen.'

Daarna wordt er geloot om te zien wie de Heer aanwijst. Dat blijkt Mattias te zijn.

Nu zijn ze weer met zijn twaalven.

Ze blijven bij elkaar in afwachting van wat er gaat gebeuren.

Over een week is het feest in Israël en komen er duizenden mensen naar Jeruzalem om 'Sjavoet' te vieren.

Op dat feest wordt gevierd dat Mozes de Tien Geboden ontving op de berg Sinaï.

Wat zou het mooi zijn als de Heilige Geest dan al gekomen was.

Dan zouden ze al meteen aan al die mensen, overal vandaan, over Jezus kunnen vertellen.

Afsluiting

Net als in het Bijbelverhaal heeft de kerk in onze tijd ook mensen nodig. Zelfs wel meer dan twaalf.

- Kun je bedenken wie er allemaal nodig zijn om alles goed te laten 'draaien'?
- Denk je dat het makkelijk is om iemand daarvoor te vinden?
Er zijn toch wel genoeg mensen in de kerk om dat voor elkaar te krijgen?
- Zou je zelf iets kunnen/willen doen voor de kerk?

Auteur: RvBvdB